

RAPPORTAGE VONDSTMELDING
VALENTIJNSTRAAT, KOERSEL-BERINGEN (PROV.LIMBURG)

I. Verslaggever:

Geert Vynckier

Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed
Jekerstraat 10
3700 Tongeren
012 /260321
0477/560389
geert.vynckier@rwo.vlaanderen.be

functie: erfgoedonderzoeker archeologie

tekeningen en plannen: André Detloff
Johan Van Laecke
Isabelle Jansen

II. Identificatie

*Een beschrijving van de locatie van de site, met de volgende elementen:

Provincie(s): Limburg

Gemeente(n): Beringen

Deelgemeenten(n): Koersel

Coördinaten: Lambert 1972: X: 211304 Y: 195653

Kadastergegevens: Beringen, 4de afdeling, Sectie D, nr. 459B2

Adres: Valentijnstraat

Toponiem(en): -

Naam van de site: Koersel 2011 Valentijnstraat (KO11VA)

Dossiernummer R&E: /

Algemene beschrijving:

De vondst werd aangetroffen op ongeveer 1km ten noordwesten van het centrum van Koersel, deelgemeente van Beringen. Bij het uitgraven van een kleine bouwput voor het plaatsen van een elektriciteitscabine vlakbij het clubgebouw van de Sint-Jorisgilde aan de Valentijnstraat (fig. 1) op een 150m ten zuiden van de Heerbaan¹, werd een pot opgeschept met de kraan (kaart 1 en 2). De vindplaats ligt op de zuidwest zijde van een kleine, in de vallei uitstekende NO-ZW georiënteerde zandrug aan de noordelijke rand van de vallei van de Zwarte Beek, een bekend natuurreservaat (kaart 3 en 4). De bodemkaart leert ons dat de vondst gebeurde op de rand van de bebouwde kom en een natte lemige zandbodem met weinig duidelijk ijzer en/of humus horizont (Sefc) die naar de vallei overgaat in een matig droge zandbodem met dikke antropogene humus A horizont (Zcmc) vooraleer ze overgaat in nattere zandbodems en uiteindelijk in veen (kaart 5).

III. Archeologische nota

* Datum van de melding van de vondst:

Op 12/04/2011 kwam op het VIOE -Tongeren een telefoontje binnen van de Heer Edgard Gaens met de melding dat bij het uitgraven van een kleine bouwput (2,70 x 3,45m), voor het plaatsen van een elektriciteitscabine, een pot werd opgegraven. R&E Limburg werd telefonisch op de hoogte gebracht en er werd overeengekomen dat het VIOE in de namiddag ter plaatse zou gaan kijken.

* Een summiere beschrijving van het onderzoek dat voorafgaand aan het onderzoek op de site werd uitgevoerd:

Voor zover gekend werd er geen archeologisch onderzoek verricht op deze site. In de CAI is er in de nabije omgeving geen enkele vondstmelding geregistreerd. De bekendste vondst in de buurt is de goudschat van Beringen² op een tweetal kilometer ten zuidwesten van deze vindplaats.

*De archeologische beschrijving van de site en het onderzoek dat heeft plaatsgevonden: methodiek van het onderzoek en de resultaten:

Bij aankomst op het terrein was de cabine al geplaatst en konden er geen vaststellingen meer gebeuren (fig. 2). Er werd ons mondeling meegedeeld door de Heer E. Gaens dat er in het vlak geen spoor te herkennen was. De pot werd door de bak van de kraan geraakt en meegetrokken. De bovenste rand van de vondst bevond zich in geel zand net onder de

---

¹ Van Impe *et al.* 1997/1998, 31.

² Van Impe *et al.* 1997/1998.

bouwvoor op ongeveer 40cm diepte. Er zou zich volgens de Heer E. Gaens geen crematieresten in bevonden hebben. Ongeveer de helft van de scherven van de pot konden gerecupereerd worden (fig. 3). Deze scherven werden aan het VIOE overhandigd en bevinden zich nu in het depot van het VIOE te Tongeren.

Zoals al vermeld is de pot voor de helft gerecupereerd. De pot is handgevormd en werd gemagerd met chamotte. De maximum hoogte bedraagt 17cm, de maximum breedte 15cm en de bodem heeft een doormeter van 8,5cm. De kern is zwart gebakken terwijl de buitenzijde geoxideerd is. Vanaf de rand tot net boven de schouder zijn er drie rijen nagelindrukken aangebracht ter versiering. De bovenste loopt in de andere richting dan de twee onderste. Het bewaarde doorboorde oortje begint net onder de rand en loopt tot op de onderste zijde van de schouder (fig. 4). Of er twee oortjes aanwezig waren kunnen we niet vaststellen.

Gelijkaardige potten³ werden aangetroffen in de urnenvelden Heibloem⁴ (tussen Veldhoven en Steensel) Nederland Noord-Brabant en Goirle⁵ maar zijn ook gekend uit het urnenveld van Tessenderlo -Engsbergen⁶. Andere gekende urnenvelden in de streek zijn deze van Langdorp, Donk, Rekem,.... De geoorde urnen worden over het algemeen in de Late Bronstijd gedateerd.

Deze toevalsvondst kan wijzen op een urnenveld of deel ervan of een naburige nederzetting die zich op de zanderige rug uitstrekt. Het is belangrijk de omgeving van deze vindplaats in de toekomst bij eventuele nieuwe uitgravingen in het oog te houden. De vindplaats werd in de CAI ingevoerd onder nr. 153989.

IV. Bibliografie

- CREAMERS G. 1994: Noodonderzoek van een urnenveld te Tessenderlo-Engsbergen (Limb.), *Lunula, Archaeologia Protohistorica* II, 27.
- CREAMERS G. 1997: Het Urnenveld van Tessenderlo-Engsbergen (Lb.), *Lunula, Archaeologia Protohistorica* V, 13-14.
- DE BOE G. 1985: De opgravingscampagne 1984 te Neerharen-Rekem. *Archaeologia Belgica* I,2, 53-62.
- DESITTERE M. 1968.: De Urnenveldenkultuur in het gebied tussen Neder-Rijn en Noordzee, *Dissertationes Archaeologicae Gandenses* XI.
- MERTENS J. 1951. Een Urnengrafveld te Aarschot-Langdorp (Brab.), *Archaeologia Belgica*, 5.
- MODDERMAN P.J.R. EN LOUWE KOOLJMAN L.P. 1966: The Heibloem, a cemetery from the late bronze age and early iron age between Veldhoven and Steensel (prov. Noord-Brabant), *Analecta Praehistorica Leidensia* II, 9-26.
- VAN IMPE L., 1983: Het oudheidkundig bodemonderzoek in Donk (Gem Herk-de-Stad) 1977-1982, *Archaeologia Belgica* 255, 65-82.
- VAN IMPE L., CREAMERS G., VAN LAERE R., SCHEERS S., WOUTERS H. & ZIEGAUS B. (met bijdragen van COOREMANS B & PIETERS M.) 1997/1998: De Keltische goudschat van Beringen (prov. Limburg), *Archeologie in Vlaanderen* VI, 9-132.
- VERWERS G.J. 1966: A late bronze Age/early Iron Age urnfield at Goirle, prov. Noord-Brabant, *Analecta Praehistorica Leidensia* II, 33-57.

V. Trefwoorden

Metaaltijden – roerende *archaeologica* – losse vondst – aardewerk

---

³ Met dank aan Rica Annaert die ons nuttige informatie doorspeelde. (VIOE).

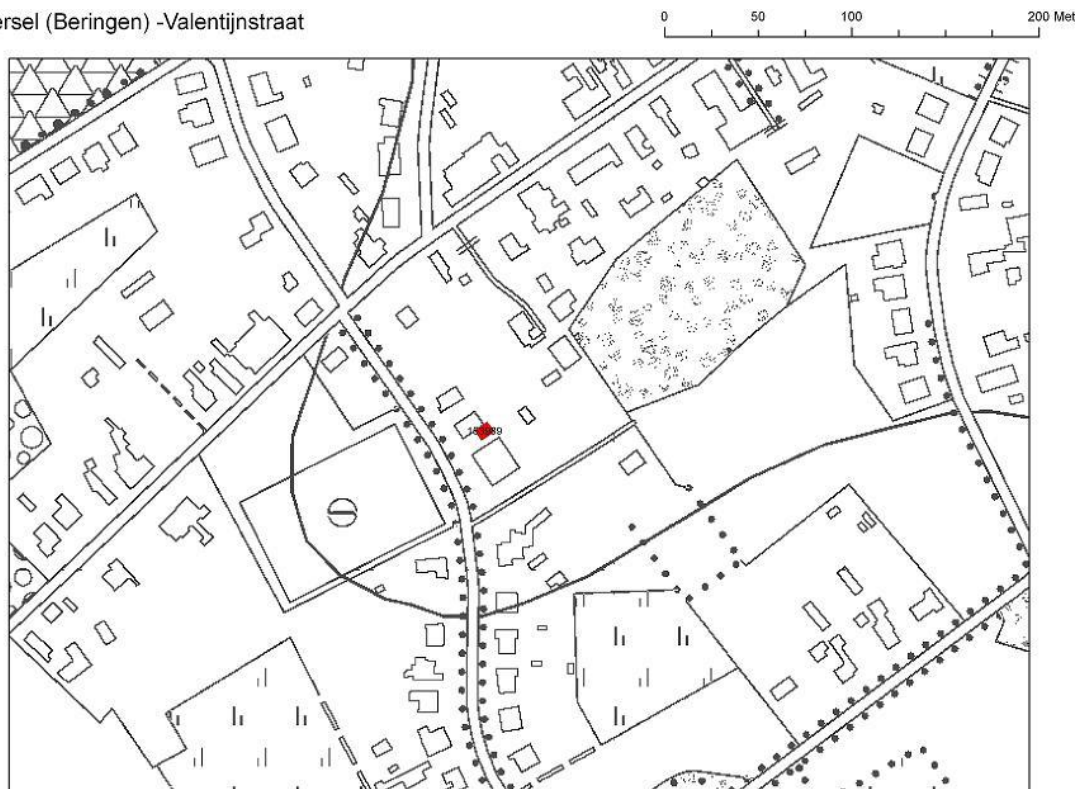
⁴ Modderman *et al.* 1966, 20, fig. 10/ 44 en 57.

⁵ Verwers 1966, 41, fig. 7/ 57.

⁶ Creemers 1977, 13, fig. 1.

VI. Kaarten

Koersel (Beringen) -Valentijnstraat

Kaart 1: topografische kaart met aanduiding van de vindplaats. (©2006 AGIV)

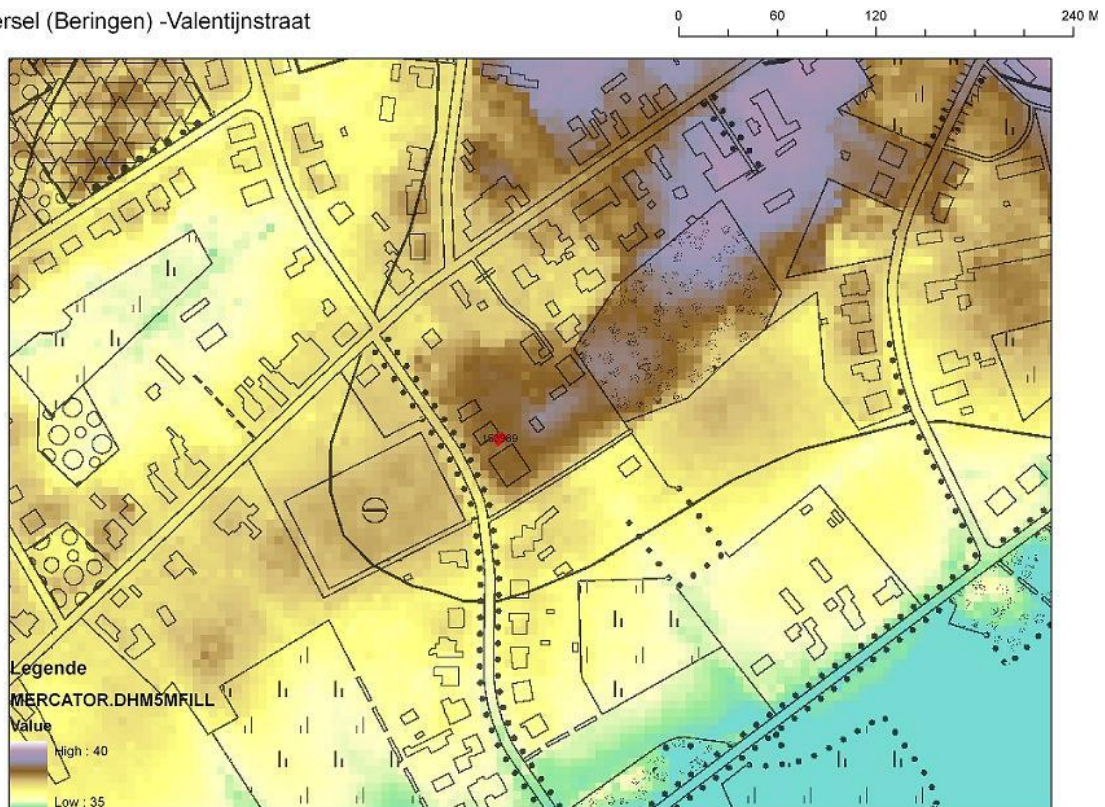
Koersel (Beringen) -Valentijnstraat

Kaart 2: kadastrale kaart met aanduiding van de vindplaats. (©2006 AGIV)

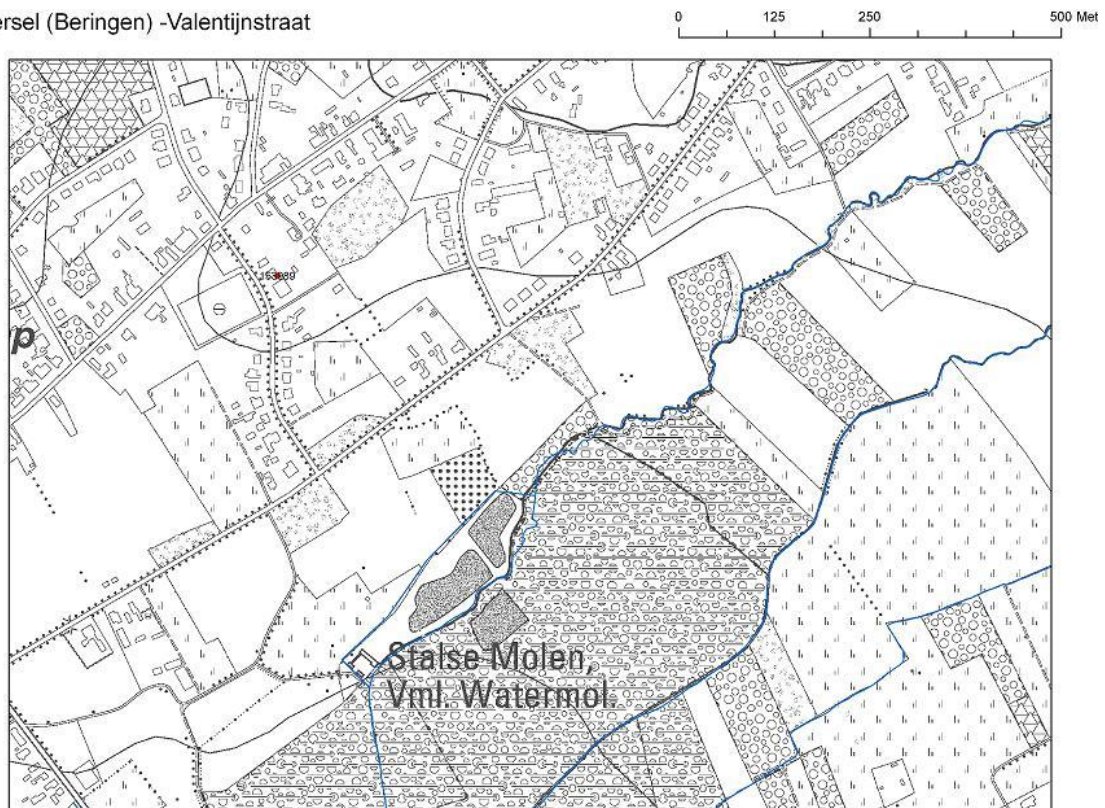

Koersel (Beringen) -Valentijnstraat

Kaart 3: DHM met aanduiding van de vindplaats. (©2006 AGIV)

Koersel (Beringen) -Valentijnstraat

Kaart 4: topografische kaart met aanduiding van de vindplaats en de Zwarte Beek. (©2006 AGIV)

Kaart 5: bodemkaart met aanduiding van de vindplaats. (©2006 AGIV)

VII. Foto's

Fig. 1: situatie tijdens de controle op het terrein.

Fig. 2: de geplaatste electriciteits cabine op de plaats van de vindplaats.

Fig. 3: de ingezamelde scherven.

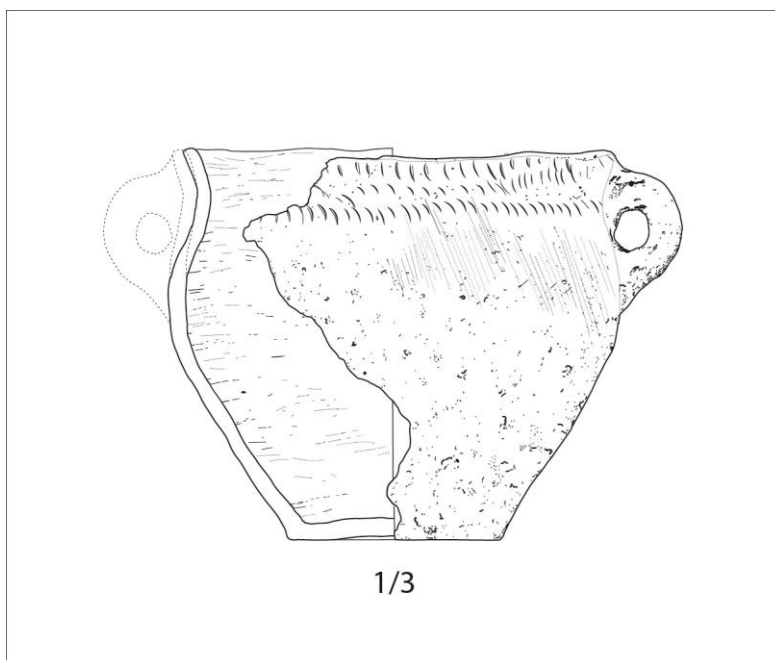

Fig. 4: tekening van de toevalsvondst.